

Samling for tillitsvalgte 10.10.24

Barnehage for fremtida, utfordringer og
muligheter

Kommunalsjef barnehage





Kristiansands-barnehagen

Utfordringsbildet 2024

- ▶ En sektor i krise?
- ▶ Samme rammer siden 70-tallet
- ▶ Narrativet om hvordan det er i barnehagen...
- ▶ Rekrutteringsutfordringer
- ▶ Sykefravær
- ▶ Utfordrende barnegrupper
- ▶ "Kravstore" foreldre
- ▶ Forventningsgap?- vi er rigget for å gi et gruppetilbud, men det er et økende fokus på individuelle rettigheter

UTFORDRINGSBILDET i bransjen

► Utfordringsbilde:

- Mangel på utdannede pedagoger
- Mangel på pedagogstudenter
- Pedagoger i mistriivsel
- Omsorgskrise
- Barn i mistriivsel
- Barndom i krise

► JAN KAMPMANN



► Neoliberal styring av barnehagene

- Markedet som ideal
- Input og output, økonomisk fokus
- Kvalitetskontroll og kvalitetsindikatorer: måling, testing og standardisering
- Optimalisering av barnet og barns utvikling, forventninger til læring, utvikling og prestasjon, regulering
- Det uendelig formbare barn
- Intensivering og akselerasjon av barndommen
- Tap av mening, mental utmattelse og utbrenthet

Det store bildet (Jan Kampmann)

► Vesentlige brudd i rammene for hverdagspraksis

- Voldsom utbygging av barnehager fra 2006
- Kontinuerlig vekst i antall barnehager, høgskoler, nyutdannede og antall barn
- En offentlig anleggende, ensartet, lik/høy kvalitet
- Ingen sentral regulering av innhold eller metoder
- Det ble utviklet en sterk tradisjon for definisjonsmakt/ pedagogisk skjønn
- Del av den nordiske tradisjon med lek, frihet, selvregulering, medvirkning og barneperspektiv

► 1990 tallet - i dag

- Nasjonal Rammeplan, innholdsstyring
- Kvalitetsmåling som bestrebelse, - finne ut av hva som virker
- I fht læringsutbytte, skoleforberdelser, skoleklare barn
- Indirekt og direkte sentralisert styring av metoder (tilbud om metoder og programmer) ukritisk innføring av programmer og metoder fra USA/ andre land med dårlig kvalitet
- Skjemaer og manualer mhp å beskrive og måle det enkelte barns utvikling
- Effektivisering gjennom predefinerte programmer, manualer og konsepter
- Ekstrene eksperter overtar definisjonsmakten—kan føre til **avprofesjonalisering av pedagoger**
- **Umyndiggjøring**



HVA KAN VI GJØRE DA?

► Gjenerobring av pedagogisk faglighet og læringsbegrepet

- Pedagogikk er alltid kontekstuell og situert
- Barnegruppen, foreldregruppen, pedagogiske ressurser
- Relasjonelt fundert
- Omsorgsbasert
- Individuelt og **fellesskapsorientert**
- Båret av pedagogisk dømmekraft og skjønn
- I fht barnets og barnegruppens utvikling, læring og trivsel

► JAN KAMPMANN

► Læring i barneperspektiv

- Å bli til en person, å komme til verden, å bli meg
- Å bli et barnehagebarn
- Bli en del av et barnelandskap
- Skape et kart over terrenget
- Agere i landskapet
- Etablere en posisjon
- Lære gjennom erfaringer, med seg selv, min kunnen og villen, med de andre barn og voksne, med det materielle, tingene og verden
- Responsiviteten- det sosiale, sosiale responser
- Nysgjerrighet, interesse, interaksjon, forhandlinger, lek, eksprimenter, undersøke
- I progresjon og regresjonsbevegelser
- Langsom pedagogikk- the *unhurried child* (Allison Clark)



Vi har jobbet systematisk med strukturer og organisering av møter

Med utgangspunkt i Bang og Middelfarts bok om «Effektive ledergrupper», som et ledd i satsningen «Handlekraftig Oppvekstsektor» i samarbeid med SAKOM, har vi i kommunale barnehager rammet inn:

- Sonelederrollen
- Struktur og formål for styrerutvalg
- Struktur og formål for sonenettverkene
- Formål og møtestruktur for kommunale ledersamlinger

Den naturlige fortsettelsen av dette arbeidet er å se på PEDAGOGROLLEN i barnehagene våre

Vi har samme rammer som på 70-tallet, mens arbeidsoppgavene og forventningene er mangedoblet

- ▶ Hvordan kan vi løse oppgavene vi har i dagens barnehager, på en måte hvor alle får brukt sin kompetanse, og rammene er klare- innenfor dagens lovverk og føringer?
- ▶ Pedagogisk leder-rollen, hva innebærer «leder» delen i den?
- ▶ Er pedagoger skodd for ledelse?
- ▶ Pedagogisk leder som et ledd i en pedagogisk styringslinje, *distribuert lederskap*
- ▶ 46% pedagoger, det blir for mange ledere til å drifte effektivt!
- ▶ Kan vi differensiere oppgaver, dele på ansvaret? Hva gjør de private som er klokt?
- ▶ Pedagoger er ulike! Noen ønsker ansvar- andre ikke!
- ▶ Hva kan vi løse innenfor handlingsrommet, hva må drøftes?



- ▶ Barnehagelærer, pedagogisk leder, funksjonstillegg, teamleder, har vi flere muligheter enn vi tror?
- ▶ Leder har naturligvis personalansvaret, men hva kan pedagoger gjøre i forhold til fagarbeidere/ assistenter?

Snakk sammen rundt bordet!

- ▶ Hva tenker dere om utfordringsbildet?
- ▶ Hva tenker dere er den største utfordringen i barnehagens hverdagsliv?
- ▶ Hva slags løsninger ser dere?
- ▶ Hva slags rammer trenger vi?
- ▶ (Hva får vi til før rammene endres?)



Hvordan kan vi få fram at barnehagen tross alt er et fint sted å være?

Opprørte foreldre krever milliarder til bedre bemanning i norske barnehager. For få ansatte går ut over barnas trivsel, utvikling og sikkerhet, mener Foreldreopprøret.

Grimme historier fra barnehagen

BARNEHAGE

Bjørn S. Kristiansen, Anna Krokene (tekst) og Siv Johanne Seglem (foto), 23. aug.



Flere foreldre er bekymret for bemanningen i barnehagene

Foreldre som ikke er fornøyd med bemanningstettheten i barnehagen øker og er nå på 21 prosent.



Ill.foto: Paal Svendsen

[Vis mer](#)

Barnehagene klarer ikke å gi barna våre den omsorgen og oppfølgingen de trenger, og har krav på

Debatt: Barna våre har rett til et trygt og stimulerende barnehagemiljø preget av lek og trivsel. Med dagens bemanningssituasjon er dette en utopi

Foreldreopprøret 2024: – Barna våre er ikke trygge i barnehagen

Aksjonsgruppen «Foreldreopprøret 2024» slår alarm om bemanningskrise i norske barnehager. Foreldre over hele landet forteller hjerteskjærende historier om barn som ikke tilstrekkelig oppfølging.



[Vanja Ulfesnes](#)
Journalist

Publisert 22. sep. kl. 19:06

Omdømme og rekruttering går kanskje hand i hand?

Klarer vi å ha to tanker i hodet på en gang, eller argumentere annerledes for å få økt bemanning? (Eller har jeg mista kontakten med virkeligheten...)

Drømmebilde

- ▶ Kompensere for pedagogenes plantid, og full bemanning hele åpningstiden.
- ▶ Mulighet for ulike pedagogroller, noen med mer Ansvar og mer plantid- noen tettere på barna med mindre plantid
- ▶ Mindre barnegrupper?
- ▶ Gode funksjonelle bygg
- ▶ Mangfold !





TAKK!